

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 53/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. februára 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], t. č. v Ústave na výkon väzby [REDACTED], zastúpeného advokátkou [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 Tos 99/2014 z 13. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

1. Sťažovateľ v sťažnosti z 18. decembra 2014 navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vyslovil porušenie v záhlaví označených základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) z 13. novembra 2014, toto uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, priznal mu finančné zadostučinenie 10 000 € a trovy právneho zastúpenia.

2. Podľa sťažovateľa došlo vydaním napadnutého rozhodnutia k zásahu do jeho práv a slobôd garantovaných č. 1. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „dohovor“) tým, že tento súd uznal jeho väzobné zaistenie okresným súdom podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku pre realizáciu úkonov v trestnom konaní v skupinovej trestnej veci ešte z roku 2006 po tom, ako sa sťažovateľ bez ospravedlnenia nedostavil na viaceré pojednávania nariadené okresným súdom.

3. Ústavný súd po tom, ako konštatoval, že ústavná sťažnosť je prípustná, je podaná včas a spĺňa ostatné náležitosti vyžadované zákonom [§ 20, § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], oboznámil sa s obsahom napadnutého rozhodnutia a preskúmal, či tvrdenia obsiahnuté v sťažnosti majú oporu v skutkových podkladoch a dospel k záveru, že sťažnosť nie je opodstatnená, preto bola podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnutá.

4. Na prvom mieste treba pripomenúť, že ústavný súd ako súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je ďalšou inštanciou v systéme trestného súdnictva a posudzovanie konkrétnych okolností každého jednotlivého prípadu so zreteľom na urobené skutkové zistenia patria trestným súdom, čo je výrazom ich nezávislého súdneho rozhodovania (čl. 144 ods. 1 ústavy). Pokiaľ súdy postupujú v súlade s obsahom druhej hlavy, druhého oddielu ústavy a hlavy prvej dohovoru, nemôže ústavný súd na seba atrahovať právo prieskumného dohľadu nad ich činnosťou (čl. 124 ústavy).

Na druhej strane je však ústavný súd oprávnený, ale i povinný posúdiť, či bolo konanie ako celok spravodlivé a či v ňom neboli porušené ústavou zaručené slobody alebo základné práva sťažovateľa.

5. Ochrana osobnej slobody nepochybne predstavuje jedno z najvýznamnejších základných ľudských práv a zásahy do nej musia byť robené citlivo a primerane. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby nemožno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu; totožnú úpravu obsahuje aj čl. 5 ods. 1 dohovoru, pričom ods. 3 *in fine* upravuje, že prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že dotknutá osoba sa ustanoví na pojednávanie. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol.

6. Ústavný súd zistil, že väzobné konanie voči sťažovateľovi bolo vedené zákonne, bez zbytočných prieťahov a prijaté rozhodnutia trestných súdov boli riadne odôvodnené.

7. Pri tzv. útekovej väzbe podľa § 71 ods.1 písm. a) Trestného poriadku stačí existencia ktorejkoľvek z okolností mimo výslovne príkladmo uvedených (slovo „najmä“) za podmienky, že konkrétne skutočnosti odôvodňujú reálnu obavu, že obvinený ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo testu. V oboch prípadoch ide o hodnotenie konkrétnych skutočností (mimo výslovne príkladmo uvedených okolností to môže byť napr. aj opustenie miesta bydliska a zamestnania a pod.) z hľadiska odôvodneného predpokladu sudcu alebo súdu, či je daná obava z úteku alebo skrývania sa; vždy treba uvažovať ako skutočnosti objektívnej povahy, tak aj okolnosti týkajúce sa osoby obvineného.

8. Preto ak všeobecné súdy útekovú väzbu sťažovateľa v rozhodnutí riadne odôvodnili účelom zabrániť mu vo vyhýbaní sa trestnému stíhaniu, ktoré trvá od roku 2007 (teda už viac ako 8 rokov), potom ústavný súd môže konštatovať, že sa nedopustili žiadnych ústavnoprávných pochybení v súvislosti s ich rozhodovaním o väzbe sťažovateľa, ktorým nedošlo k zásahu do jeho označených ústavných práv. Pri rozhodovaní o väzbe nie je reálne sa domnievať, že môže byť naplnená požiadavka istoty „konkrétnych skutočností“, ktoré v danom čase opodstatnili existujúci väzobný dôvod. Vzhľadom na svoje postavenie sa totiž

ústavný súd v tomto smere nemohol zaoberať prehodnocovaním (ne)daného väzobného dôvodu ani nahradením väzby iným opatrením, ktoré je len fakultatívne, a nie obligatórne, aj keď obvinený preň splnil podmienky.

9. Na základe uvedených skutočností a dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu, ako aj s prihliadnutím na svoju judikatúru podľa ktorej možno za zjavne neopodstatnenú sťažnosť považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 66/02, III. ÚS 263/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 198/07), ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu, priznanie satisfakcie), keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2015